

Azatioprin

Effekt

Azatioprin är ett immunmodulerande läkemedel som minskar inflammation och har en hämmande effekt på kroppens immunförsvär. Läkemedlet har använts i många år för att förhindra avstötning efter transplantation men används nu framförallt vid reumatiska sjukdomar, inflammatorisk tarmsjukdom och autoimmun leverinflammation för att kunna begränsa användningen av steroider (kortison).

Effekten av Azatioprin kommer i regel först 2–4 månader efter behandlingsstart. Oftast används Azatioprin i kombination med steroider och andra läkemedel.

Preparat och dosering

Tablett Azatioprin 25 mg/50 mg. Innan behandlingsstart görs en bestämning av enzymet TPMT (tiopurinmetyltransferas) som behövs för nedbrytning av Azatioprin. Vid normal enzymaktivitet ges behandlingen enligt läkarordination.

Tabletterna bör inte delas eller krossas.

Kontroller

Blodprover (oftast kapillär provtagning) kontrolleras varannan vecka de första 12 veckorna och därefter med 3-6 månaders intervall. Om proverna är bra hör du inte ifrån oss!

Under behandling kan bestämning av TGN (tioguaninnukleotid) användas för att styra behandlingen.

Eventuella biverkningar

Om misstänkta biverkningar skulle uppstå vill vi att ni kontaktar oss så snart som möjligt för extra provtagning och ställningstagande till dossänkning eller utsättande av medicinen.

Illamående är en relativt vanlig biverkan som kan motverkas genom att tablettarna tas efter måltid.

Buksamärtor kan vara ett tecken på retning av bukspottkörteln och bör föranleda skyndsam kontakt med sjukhuset och extra provtagning.

Frossa och feber tyder oftast på infektion och bör föranleda extra provtagning.

Det finns också biverkningar som främst visar sig i proverna såsom minskat antal vita blodkroppar, blodplättar (trombocyter) och röda blodkroppar. Dessa är oftast liksom leverpåverkan dosberoende och övergående biverkningar.

Infektion

Under pågående infektion bör man göra uppehåll med Azatioprin. Detta gäller dock inte vid lindrigare infektioner, såsom lättare övre luftvägsinfektion eller blåskatarr.

Infektioner som vattkoppor och bältros kan vara allvarliga för patienter som behandlas med Azatioprin. Undvik om möjligt kontakt med personer som har vattkoppor eller bältros. Om du ändå kommer i kontakt med någon som har dessa sjukdomar eller om du själv utvecklar symtom ska läkare kontaktas.

Vaccination

Liksom när det gäller andra antiinflammatoriska läkemedel är det ofullständigt känt hur effektivt svaret på vaccination blir. Vaccinationer kan dock ges på vanligt sätt med undantag av vacciner med levande virus och bakterier (vaccin mot mässling- påssjuka-röda hund, vattkoppor, gula febern, tuberkulos och tyfoidfieber).

Om möjligt bör man som patient vaccineras enligt gällande riktlinjer för allmän vaccination innan behandlingen startas.

Graviditet

Azatioprin kan ge en ökad risk för fosterskador. Effektivt preventivmedel ska användas i tillämpliga fall under behandlingsperioden. Om indikationen för behandling är mycket stark kan Azatioprin dock användas under graviditet och amning.

Övrigt

Undvik intag av mjölkprodukter i samband med tablett Azatioprin.

Det föreligger en viss ökad risk för malignitet, framförallt hudtumörer vid användning av Azatioprin, varför försiktighet vid solning rekommenderas.

Vid alla sjukvårdskontakter – tala om att du behandlas med Azatioprin!

Kontaktuppgifter

Team för Gastro- enterala sjukdomar

Barn- och ungdomskliniken

Södra Älvsborgs sjukhus

501 82 Borås

Tfn 033-616 17 56

Du kan läsa mer om diagnoser, undersökningar, behandlingar och läkemedel på www.1177.se, landstingens och regionernas gemensamma webbplats för råd om vård. Via 1177 e-tjänster kan du även utföra dina vårdärenden digitalt på ett säkert sätt. Mer information hittar du på www.1177.se/Vastra-Gotaland/Tema/E-tjanster

Information om handlingen

Handlingstyp: Patientinformation

Gäller för: Barn- och ungdomsklinik

Innehållsansvar: Jessika Anders, (jesan7), Barnsjuksköterska

Granskad av: Elsa Fransson Bona, (elsbo), Överläkare

Godkänd av: Karolina Andersson, (karan56), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9003-1367181295-413

Version: 8.0

Giltig från: 2025-04-10

Giltig till: 2027-03-11